

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-u. 3 sz. Kiadóhivatal: Nánay-n y o m d a. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---------------------------------------	--	--	---

Mit olvassanak a gyermekek?

— Erkölcsi nevelés. —

Baja, 1910. január 25.

Mit olvassanak a fejlődésben levő, serdülő, zsenge gyermekek? Ez foglalkoztatja állandóan a pedagógusokat és ez a nagyhorderejű kérdés kérdés ad legtöbb gondot a szülőknek. A gyermek lelke minden iránt fogékony, lelkületére legjobban hat az az olvasmány, amely üres idejében szórakoztatja. Romboló hatással van a gyermek nevelésénél a mindenféle „irodalmi“ fércmunka, amelyet általában a ponyvairodalom gyűjtő név alatt ismerünk. Ismeretes, hogy ezeket az olvasmányokat esetleges ellenőrzés hiányában éppen a gyermekek szokták falni.

A kultuszminiszternek egy néhány héttel ezelőtt kelt körrendelete ezzel a fontos kérdéssel foglalkozik. A körrendeletet oly közérdekűnek tartjuk, annyira kívánatos, hogy azt a szülők is megismerjék, hogy itt alább szószerinti szövegben adjuk közre:

Mindinkább általánossá válik az a panasz, hogy a népoktatási intézetek tanulójának erkölcsi érzületében, gondolkodásmódjában és kedvtelésükben kóros elfajulás tünetei észlelhetők. Megdöbbentő példákat szolgáltat a tapasztalat, melyek nemcsak a felnőttek és serdültebb ifjúság, hanem a mindennapi tanköteles korban levőknek erkölcsi tekintetben való züllöttségéről tesznek tanúbizonyságot. A baj elsősorban a társadalom legalsóbb rétegeiből származó egyének gyermekeinél mutatkozik, ennél fogva annak orvoslása, vagy legalább is továbbterjedésének megakadályozása ott képezi egyik legsürgősebben megoldandó feladatát valamennyi arra hivatott tényezőnek.

A népiskola volna elsősorban hathatós tényező arra, hogy a fentebb körvonalazott baj terjedésének gát vetessék azáltal, hogy az iskola a tanköteles gyermekek erkölcsi érzületének fejlesztésére, egyszóval nevelő munkára is törekedjék. Elismerem ugyan, hogy e tekintetben nehéz feladat hárul az iskolára akkor, midőn a gyermek már a szülői háznál és a lelki benyomások főlvetelére legfogékonyabb korában oly környezetben kénytelen élni, hol a teljes műveletlenség folytán, de még inkább a szegénységgel járó nyomorúságos életmód és lakásviszonyok következtében — midőn különösen nagyvárosokban sokszor több szegény család kicsiny, szűk és piszkos helyiségben van összeszorítva, — oly tapasztalatokat szerez, melyek az erkölcsi érzés eltompítására inkább, mint

kifejlesztésére alkalmasak; kétségtelennek tartom azonban, hogy az elemi iskolák tanítói, amennyiben hivatásukat helyesen képesek felfogni, az iskolákban a hitoktatást teljesítő lelkészekkel karöltve, nagy mértékben előmozdithatják a tanköteles korban levő gyermekek erkölcsi színvonalának emelését célzó törekvéseket és pedig azáltal, ha egyrészt a tanköteleseknek magaviseletét az iskolán kívül is igyekeznek figyelemmel kísérni és befolyásolni a szülőket oly irányban, hogy maguk is jó példával járjanak elő és gyermekeiket erkölcsös módon neveljék, másrészt pedig, s ez már sokkal inkább módjukban áll, azáltal, hogy az iskola falain belül igyekezzenek közvetlenül a gyermekekre hatni, megragadván minden kínálkozó alkalmat arra nézve, hogy a gyermek lelkében szunnyadó nemesebb ösztönöket életre keltsék, feltárván előttük az erkölcsös életmódból hármló előnyöket, viszont az erkölcstelenséget követő lelki és anyagi zűllés nyomorúságait, egyszóval a szó legszorosabb és legnemesebb értelmében vett népnevelői hivatásuknak tegyenek eleget.

Az itt általánosságban elmondottak után szükségesnek tartom különösen a következőkre felhívni a kir. Tanfelügyelő úr figyelmét:

Adandó alkalmakkor és amennyiben annak szükségét látja, utasítsa a tanítókat, tanító-nőket, óvónőket, hogy, ha a gondjaikra bizott gyermekeknek bizonyos erkölcsi fogyatkozásokat tapasztalnak, egyrészt igyekezzenek azokat az erkölcstelen magaviselet követésétől — szeretetteljes módon a lelkükre beszélve — visszatartani, másrészt a szülőket a gyermek viselkedésére figyelmeztetni, annak káros következményéről meggyőzve őket, oly irányban befolyásolni, hogy gyermekük viselkedésére maguk a szülők is éber figyelemmel vigyázzanak. Amennyiben ezen eljárásuknak eredménye nem volna, kérjék ki a hitoktató lelkész közbenjárását.

Buzdítsák, sőt kötelezzék a tanítók a gyermekeket a templombajjárásra és e tekintetben maguk is járjanak elő jó példával. Kísérjék a tanítók figyelemmel a gyermekek öltözködését és hassanak oda, hogy a gyermekek rendszeren felöltözve járjanak az iskolába, nehogy a hiánytalan öltözködés szemérmét sértő tréfákra és viselkedésre alkalmat szolgáltatson a gyermekeknek.

Akadályozzák meg a tanítók, hogy a tankötelesek között erkölcsmételtyező ponyvairodalmi termékek forogjanak kézen, ehelyett igyekezzenek közöttük erkölcsös, vallásos, hazafias tárgyú olvasmányokat meghonosítani, azokat velük megkedveltetni, esedeg őket ily épületes tárgyú olvasmányok felolvasásával szórakoztatni.

Ily alkalmakkor levonván a felolvasott történetekből a gyermekek számára az erkölcsi tanulságot is, és azt nekik érthető fejlettségi fokuknak megfelelő módon megmagyaráz-

ván, igyekezzenek a kir. Tanfelügyelő úr iskolalátogatásai alkalmával a tanítókat és tanító-nőket szigorúan ellenőrizni, hogy az általam fentebb vázolt népnevelői kötelességeiket teljesítik-e?

Végül pedig teljes szigorral hasson oda a kir. Tanfelügyelő úr, hogy amely iskolánál ez keresztülvihető, a fiúk a leányoktól elkülönítve taníttassanak.

A tanítási órák közötti szünetekben kirándulások alkalmával úgy a leány-, mint a fiúgyermekek tanítójuk, illetőleg tanítónőjük állandó felügyelete alatt legyenek.

Az iskoláknál úgy a fiúk, mint a leányok részére külön és egymástól kellő távolságban elhelyezett illemhelyek legyenek.

A tanítók pedig szigorúan utasítandók, hogy oda a leányokat és fiúkat soha sem egyszerre, hanem mindig egyiket a másik után, külön-külön bocsássák ki.

Felhívom végül kir. Tanfelügyelő urat, hogy a jelen rendeletem értelmében teendő intézkedéseinek lelkiismeretes végrehajtását kísérje éber figyelemmel és az eredményről az 1909/10. tanév végén tegyen kimerítő jelentést.

Teremtsünk házi ipart

Baja, 1910. január 25.

Egy kissé elfogultan veszem kezembe a tollat, tekintve az én erőmet meghaladó célt, de ugyanannak a célnak fontossága és nagysága bátorít arra, hogyha elfogultan is, de közreadjam azt a tervet, amely hivatva lenne — itt, e lap hasábjain már annyiszor szerepelt — városunk házi iparát csekély áldozattal, de több akaraterővel megteremtteni.

Amikor Apatin lakossága a kosárfonással, amikor Bánfi-hunyad és környéke a mezei munkák elvégzése után a legfinomabb selyemszál vékonyságú varottással megkeresi egész telire való szükségletét, akkor azt hiszem, Baja város agrár munkával foglalkozó népe sem riadna vissza valamely telire való házi munkától, ha az a munka egyszerűsége és könnyűsége által le tudná kötni munkakedvét és akaraterjét.

Csak közönyösségnek tudható be az eddig próbált és kudarcot vallott minden vállalkozás, amely kudarcz tagadhatatlanul igazolja a szalmaláng-féle elméletet.

A kosárfonás, mint e lapból tudom, nem vált be, (mást nem is próbáltak) a varottást, amelyhez akaraterőn kívül még ősrégi, hagyományos képzelő és cifrázó tehetség is kell, nem tartom oly helyesnek, mint a smyrna-szövőst. Nem azt, amelyet leányiskoláinkban tanítanak, tüvel, előre megrajzolt és kihuzott congrén, nem azt gondolom, hanem azt, amelyet egészen egyszerűen, egy könnyen szétszedhető és összeállítható kis szövőszéken, függőlegesen felfeszített spárgán majd-

nem egész Perzsia, de főleg Smyrna és környéke emberemlékezet óta készít és szállít a világpiacon.

Merésznek tűnhetik fel egyszerre ilyen nagy vállalkozásba bocsájtkozni, de ha megdölgják, hogy egész Magyarországon 2 szőnyegszövő gyár van, akkor a terv máris sokat veszített merészségéből.

Nézetem szerint részvényekre alapítva kelene a tervet keresztülvinni, mégpedig, hogy minél szélesebb rétegben terjedhessen el, 20 koronás részvényekre, előre kikötve, hogy 2-nél kevesebbet és 20-nál többet senkisémm bírhat. Ezer drb. ilyen részvény teljesen elég lenne a vállalat finanszírozására. Már most, ha a városban létesülne egy központ, mely 8—10 szövőszékkal, egyfelől megkezdené a tanítás és bevezetés munkáját, másfelől összeköttetésbe lépne nemcsak a környék és a főváros, hanem az egész Magyarország nagykereskedőivel és szőnyeggyártóival, könnyen intézhetné a vásárlást és eladást. Ugyanaz a telep szolgáltatná a szükséges rajzokat és mintákat, szerelné és javítaná a házakhoz kiadott gépeket, de saját műhelyében állandóan dolgozna is, hogy akkor, amikor a föld már megkívánja a szükséges munkákat, ne álljon be az a helyzet, hogy a szövés fennakadjon, hanem kettőzött erővel nézzen a dolog után, hogy a következő tél ne találja készületlen.

Szépsége és a jó keresetnél fogva ennél különb házi munkát keresni sem lehet, állandóan újabb és újabb munkák készítése által leköti és magához csatolja annak a kedvét és figyelmét, aki csak foglalkozik vele. Azon körök, amelyek ezen ügyben illetékesek, nagyon jól tennék, ha egy kis áldozattal is, de gondolkoznának a dolog fölől, mert csak a kezdet nehéz, ha azon túl vannak már könnyű, mert ezt a munkát abbahagyni nem lehet, ez sarkal és ösztönöz és ha a mai nem is, a következő nemzedék áldva fog megemlékezni azokról, akik apáik ügyét kezükbe vették és fáradtságot nem ismerve, meg is valósították.

Mert ha ennek a környéknek a népe az állandó és jó kenyérkereset mellett megelégedett és boldog lesz, hiszem és tudom, hogy nem egy, de száz Amerikáért sem fogja elhagyni ezt az országot, ezt a várost, mert belátja, hogy vezetői legyőzve minden akadályt, minden alkalmat megragadva nyomul előre, kitűzött célja, a köz, a nép boldogítása felé.

Goldschmidt Rezső.

Érdekességénél fogva közöljük a cikket, bár némi kétséggel vagyunk afelől, hogy azt a különben szép tervet oly könnyen valóra válthatnók. Egyébként kár meg nem próbálkozni még egyszer a kosárfonással. (A szerk.)

Telefonhírek.

Budapest, 1910. január 25.

A politikai helyzet.

A képviselőház ülése.

Ma délelőtt folytatta a képviselőház a kormány kinevezése és bemutatkozása felett tegnap megindult vitát. A Ház ülésén megbotránkozással szóltak arról, hogy a főrendiház tegnapi ülésén gróf Tisza István bírálatot mondott a képviselőház tegnapi üléséről és hogy a kormány kinevezéséről szóló királyi kéziratot nem küldötte át a Ház a főrendiháznak.

A képviselőház ülésének egyik legnagyobb szenzációja, hogy Andrássy Gyula gróf is úgy nyilatkozott, hogy az új kormány iránt bizalmatlan. Ez a tény — úgy vélik politikai körökben — befolyással lesz az alkotmány-párt ezutáni magatartására és még inkább megnehezíti Khuenéknek különben sem könnyű helyzetét.

A képviselőház ülését délelőtt negyed tizenegy órakor nyitotta meg Gál Sándor elnök. Miután Hammersberg László jegyző a tegnapi ülés jegyzőkönyvét felolvasta, a függetlenségi párt részéről többen hozzászóltak a jegyzőkönyvhöz.

Teleky Arvéd gróf szóvá teszi gróf Tisza Istvánnak tegnapi főrendiházi felszólalását és visszautasítja a Háznak Tisza által való megleckéztetését.

Teleky gróf beszédét a néppárt Rakovszky Istvánnal az élén gyakori közbeszólással zavarja.

Hoitsy Pál a Kossuth párt részéről hosszabb megokolásban terjeszti elő a bizalmatlansági indítványt.

Khuen-Héderváry gróf szólal fel. Beszédében — amelyet viharos közbeszólások akasztanak meg — kijelenti, hogy ezzel a Házal dolgozni nem lehet s így a képviselőház mielőbbi feloszlását és új választásokat helyez kilátásba.

Andrássy Gyula gróf szól ezután és ő is oda nyilatkozik, hogy a kormány iránt nem viseltetik bizalommal.

A képviselőház holnap folytatja a vitát, amikor is a függetlenségi és 48-as Justh-párt előterjeszti bizalmatlansági indítványát. A vita előreláthatólag több napig fog elhúzódni.

Politikai körökben az a nézet ural-

kodik, hogy a képviselőház feloszlása már a legközelebbi napokban várható.

*

A függetlenségi balpárt vagy még a mai nap folyamán, vagy legkésőbb holnap megszűnik és tagjai belépnek a függetlenségi és 48-as Justh-pártba.

NAPIHIREK.

A bajai kereskedők panasza.

A bajai sertéskereskedők kocsis hiány miatt panasszal járult az Omke-hez, amely mint mindig, ezúttal is eljár a panaszos ügyben. Ebben a dologban a bajai kerülethez a következő felvilágosító levelet intézte:

T.

O. M. K. E.-kerület

Baja.

Hivatkozva a t. Kerületnek a sertéskocsik ügyében annak idején hozzánk intézett reklamációjára, van szerencsénk közölni, hogy a m. kir. államvasutak igazgatóságától most érkezett meg a válasz arra a felszólalásra, amelyet az Önök panasza alapján annak idején a Máv. elé terjesztettünk.

A Máv. igazgatósága, illetve annak gépészeti főosztálya a következőkről értesít bennünket.

»5021/1909. sz. átiratra értesítjük, hogy a szabadkai fiókkocsi-intézőség kocsis-intézési naplói szerint Baja állomáson f. évi november hóban összesen 29 db. Mh. kocsis lett megrendelve és hiánytalanul kiállítva.

Baja állomás főnöke a panaszt illetőleg megkérdeztetvén, kijelentette, hogy november hóban a felek részéről ezen kocsis hiány, sem pedig e kocsik használhatósága ellen panasz nem emeltetett.

Mivel továbbá az intézett sertés kocsik sérült állapota csak általánosságban van fellemlítve és konkrét esetek nincsenek megállapítva, az esetleges hibás közegek ellen járhattunk el. Intézkedtünk azonban, hogy a sertés-szállító kocsik a legnagyobb figyelem és ellenőrzés mellett vizsgáltsanak és szükség szerint javítsanak. Baja állomásnak is meghagytuk, hogy a kocsikat megrakás előtt raktári személyzetével szintén vizsgáltsassa meg és csak is kifogástalan jó kocsikat rakasson meg. Megjegyezzük még, hogy a jövőben annál is inkább ki fogjuk állítani a felek által kért sertés-szállító kocsikat, mivel kocsitelepünkben rövidesen 200 drb. sertéskocsival több fog rendelkezésre állani.

Budapest, 1910. január 20-án.

Kiváló tisztelettel

Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés

Beck Géza Fűrész Bertalan
h. főtitkár. alelnök.

Az alapítványok és ösztöndíjak elszámolására vonatkozó felterjesztést a kormányhatóság tudomásul vette és jóváhagyta.

Kitünő minőségű vadászfegyverek.

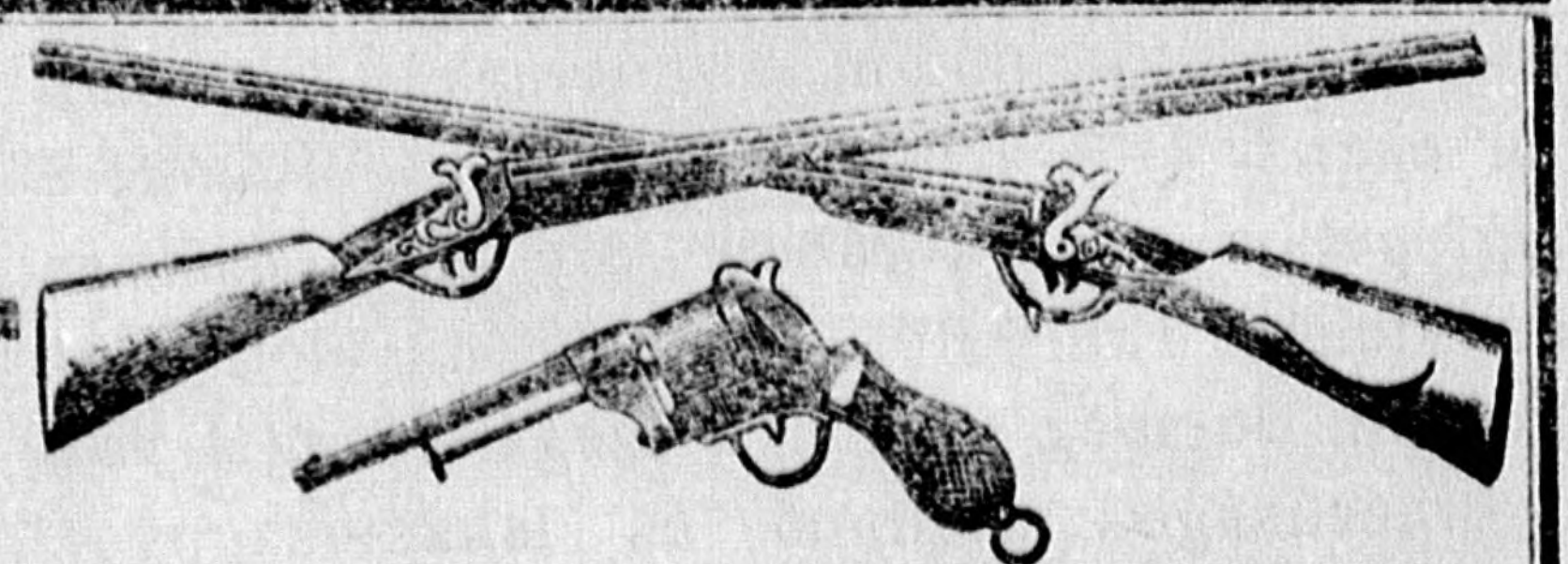
Flóbert-fegyverek és revolverek

minden rendszerben, egyszerű és finom kivitelben. Mindennemű vadászszerszámok és felszerelések nagy választékban és jutányos áron.

KORCSOLYÁK: Jackson Haynes, Kondor, Jégkirály, Halifax, Columbus és Blosta

minden nagyságban és kivitelben kaphatók: **Drescher Gyula kereskedésében Baján.**

Katonaságot Bajának. A honvédelmi minisztertől ma a következő leirat érkezett Bajához: Mult 1909. évi szeptember hó 3-ról 18953. sz. alatt kelt felterjesztésére értesitem, hogy a cs. és kir. közös hadügyminiszter úrnak hozzám érkezett válaszirata szerint Baja városnak gyalogsági csapatokkal való ellátás. már fontolóra vétetett, de rendelkezésre álló csapatok hiányában egyelőre fogantatható nem volt. A kérelem azonban a jövőben leendő esetleges figyelembe vétele céljából előterjesztetett.

Üstökös. Ne tessék azt hinni, hogy a most kinevezett miniszterelnököt: Khuen-Héderváry urat tartjuk üstökös csillagnak; nem róla beszélünk, habár az ő és kabinetjének bemutatkozása, valamint egy új üstökösnek az égen való megjelenése egy napra esik. Tegnap este a derült égboltozaton egy szabadszemmel jól látható üstökös-csillag jelent meg, melyet csak tegnapelőtt fedeztek fel a wilhelmshafeni császári obszervatóriumban. Ennek a legújabb »égi csavargó«-nak számos nézője akadt; persze nem hiányoztak azok a bizonyos vén asszonyok sem, akik készen voltak azzal a jóslással, hogy »szentül igaz, hogy háború lesz az idén.« Hát bizony azoknak a vén asszonyoknak ezúttal aligha igazuk nem lesz, mert ha másra nem: egy kis alkotmányos háborúra csakugyan van kilátás.

A Bajai Sport Egyesület 1910. évi január hó 23-án tartott műkedvelői előadása alkalmából felülfizettek: Rosenberg Mátyás, Somogyi Emil 10—10 kor., Goldschmidt Lajos 6 kor., Rosenfeld Albert 2 kor., Stein L. József 1 korona, mely felülfizetésekért ezúton mond köszönetet a Bajai Sport Egyesület Elnöksége.

A bajai »Polgári Olvasó-Egyesület« 1910. február hó 1-én a Nemzeti Szálloda összes termeiben, fele részben Türr István szoborra, fele részben pedig saját könyvtára javára felolvasás és hangversenynyel egybekötött jótékonycélú táncestélyt rendez. Kezdeté este pontban 8 órakor. Belépődíj előreváltva: Személyjegy 2 korona. Családjegy 5 kor. Karzat 1 korona. Este a pénztárnál minden jegy 50 fillérrel drágább. Jegyek előreválthatók: Ifj. Wagner Antal, Fischer Pál urak kereskedéseiben és dr. Makray László, dr. Geiringer János urak gyógyszerházaiban. Felülfizetések köszönettel veszünk és hirlapilag nyugtázunk. A zenét Dankó Lajos zenekara szolgáltatja. Műsor: 1. Ének: Thern Károlytól; Bordal. Énekli: a »Bajai Daloskör.« 2. Felolvasás: Türr Istvánról. Felolvassa mélt. Gonda Béla min. tanácsos ur. 3. C. M. von Weber. op. 65.: »Aufforderung zum Tanz«. Zongorán előadja: ifj. Cserba Györgyné urnő. 4. Ének: Fráter Lorándtól: »Száz szál gyertya...« Énekli: a »Daloskör«. 5. Trio: a) Mozart: Largetto, b) Mozart: Monuetto. Előadják: Erlich Antal, Kiss Á. József és Karig Emil urak. 6. Melodráma: Rachel siralma. Arany Jánostól. Szavalja: Csejthey István ur. Zongorán kíséri: ifj. Cserba Györgyné urnő. 7. Ének: Allaga Gézától: »Vadász dal.« Énekli a »Daloskör.« Zongorán kísérik: Wohlmuth István és Karig Emil urak.

Elutasított panasz. A bajai izr. hitközség iskolái részére eddig 4200 korona szubvenciót élvezeti a város részéről. A mult év folyamán azzal a kérelemmel fordult a hitközség a város közgyűléséhez, hogy a szubvenciót emeljék fel 7400 koronára. Ezt a kérést a tanács és felelősség folytán a kormány is elutasította azzal az indokolással, hogy a város az eddigi r. kath. felekezeti iskoláit községesítette. A hitközség ez a határozat ellen panasszal élt a közigazgatási bíróságnál.

A közigazgatási bíróság most a hitközség panaszát elutasította.

A csátaljai tűzoltó bal. Jól sikerült és kedélyes táncmulatságot rendezett elmúlt vasárnap a csátaljai tűzoltó testület. A kedélyes mulatságon nemcsak a falubeliek, hanem a környék intelligenciája is és Bajáról is igen szép számmal jelentek meg. A kedves mulatságon mindenki pompásan érezte magát, amit az is bizonyít, hogy a mulatság késő reggelig tartott.

Visszarendelt koporsó. Furcsa eset történt meg egy környékbéli községben a héten. Az egyik családban a fiu nagy beteg lett, úgy hogy már teljesen lemondtak róla. Egyik este annyira elalélt a beteg gyermek, hogy már biztosra vették a körülállók, hogy rövidesen kiszendered. El is szalasztottak mindjárt koporsóért, nehogy késő éjjel keljen fölverni a mestert. El is hozták azt, mindent elkészítettek. a mi kell a ravatalhoz és várták, hogy mikor szünik meg a beteg érverése. A beteg csendesen lihegett, mélyen aludt, majd az ápolója is elszundikált. Reggel felé nagy fordulat történt. A beteg gyermek fölbredt, vigabban nézett, sőt enni is kért. A kedvező fordulatnak örvendő szülők, rögtön visszaküldték a koporsót, a mit felesévalva vett vissza a mester, mert még ilyen esete nem fordult elő.

Segédjegyzők és községi alkalmazottak országos mozgalma. Az ország segédjegyzői kara, valamint községi és körjegyzőségi alkalmazottai a »Közigazgatási Közlöny« szerkesztőségének (Budapest, VII., Rákóczi-ut 19.) kezdeményezésére helyzetük javítása és szolgálati viszonyaik rendezése céljából országos mozgalmat indítottak. A mozgalomhoz Bácsbodrog vármegye segédjegyzői és alkalmazottai élén már több vármegye segédjegyzői kara csatlakozott, úgy, hogy az országos értekezlet és a »Segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesületének« megalapítása a legrövidebb idő alatt megtörténik. A mozgalom élén Dr. P. Ábrahám Dezső országgyűlési képviselő a lap főszerkesztője és Karácsony Gyula felelős szerkesztő állanak, kiknek közismert agitálása elég garancia arra, hogy a községi alkalmazottak kívánsága mielőbb teljesebben menjen.

Lakodalmi emlékek. Hirman Antal vaskúti lakos, egyik barátjánál lakodalomban volt. Magával vitte hűséges pajtását, a tajték pipáját is. Táncközben letette a pipát. Mikor ismét rá akart gyújtani, legnagyobb rémületére, eltűnt a szépen kiszívott, finom pipa. Futott a csendőrséghez Hirman és jelentést tett a lopásról. A csendőrség meg is találta a pipát egy juhász szájában, aki azt ennélkül vitte magával. A juhászt feljelentették a bajai bíróságnál.

Tolvaj cigányasszonyok. Két furfangos cigányasszony alaposan kifosztott egy szeremlei menyecskét. Szombaton reggel beállították Szeremlén Gergely Imréné szeremlei menyecskéhez. A cigányasszonyok nagy bőbeszédűséggel előadták, hogy ők hallották, hogy Gergelyné ura beteg és segíteni akarnak rajta. A segítség módja pedig az, hogy a feleség menjen a ház végébe és ott buzgón imádkozzék. Gergelyné lépre ment és lement a ház végébe imádkozni. Amikor ismét visszament a házba, már hűlt helye volt a cigányasszonyoknak. De nem távoztak üres kézzel. Ami ruhát, fehérneműt és asztalterítőt csak találtak, mind elémelték. A csendőrség a tetteseket Krpács Teréz és Sárközi Mari vaskúti cigányasszonyok személyében ki-nyomozta.

Gyarmati-féle teljesen iz és szagnélküli csukamájolajat szivesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható Gyarmati Emil gyógytárában Baján, egy üveg ára **1 K. 60 fillér.**

Segédszerkesztő: **FODOR KÁROLY.** Kiadóhivatal: **NÁRAY LAJOS** könyvnyomdája.

Szerkesztőség telefon száma: 101.
Kiadóhivatal telefon száma: 115

NYILT-TÉR

Ezen rovatokban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Amidőn Istenben boldogult szeretett nőm, illetve boldogemlékű feledhetetlen drága jó édes anyánk elhunyt és végtisztessége alkalmából végtelen nagy fájdalomunkban jóbarátaink és ismerőseink is részvételükkel enyhíteni igyekeztek, nem mulaszthatjuk el, hogy azért ezúton hálás köszönetet ne mondjunk.

Baja, 1910. január hó 25.

Sternfeld Vilmos
és családja.

Szabott árak.

Elegáns URAK és HÖLGYEK
ma már kizárólag

Kobrak-cipőt

hordanak,
amelyben a járás biztos és kényelmes.

Kapható:

LÁZAR SÁMUEL
lát- és kötszerésznél

BAJA.

Elegáns fazon.

Értesítés.

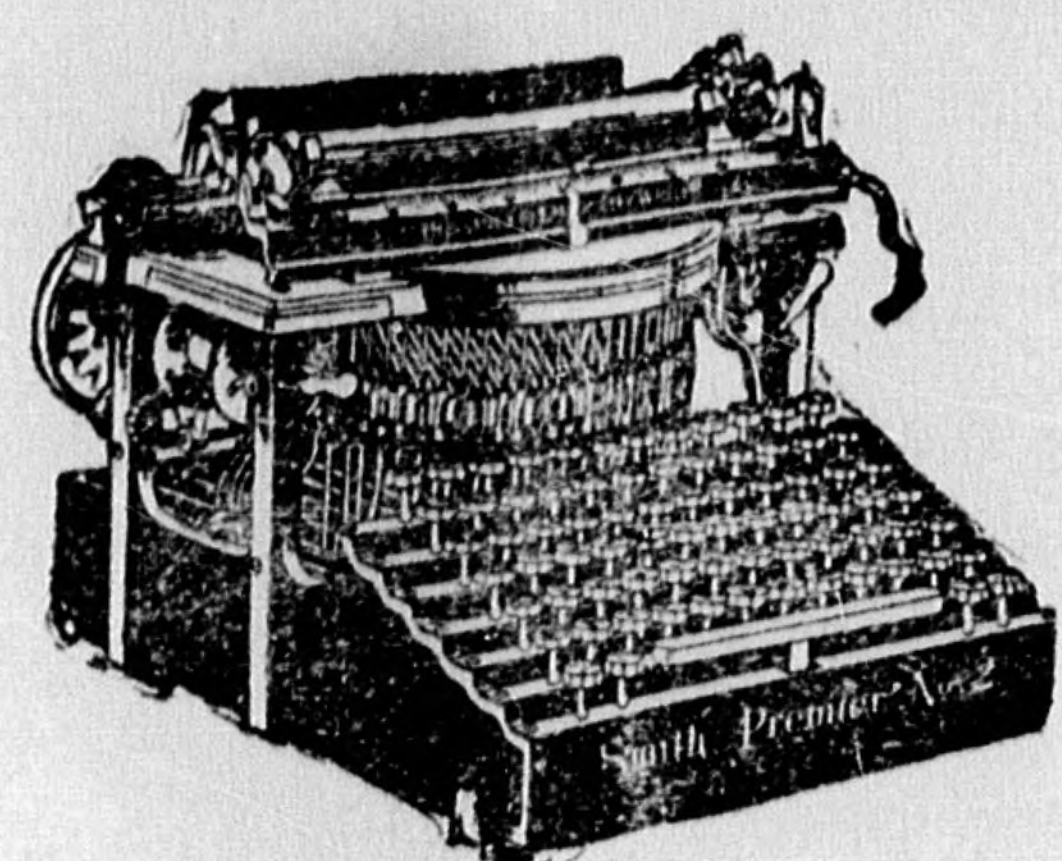
Igen tisztelt előfizetőinket és hirdető feleinket van szerencsénk értesíteni, hogy lapkihordóink nincsenek jogositva sem előfizetési, sem hirdetési pénzek felvételére. Egyedül Latinovits Nándor tisztviselőnk van megbizva kiadóhivatali nyomtatványon kiállított nyugta ellenében pénzek felvételére.

A kiadóhivatal.

Nánay Lajos
 könyvnyomdája
 — Baján. —

 Könyvnyomdai munkák
 izléses, gyors és
 jutányos elkészítése!!!
 Községi nyomtatvány-
 raktár!

ELSŐRENDŰ
IRÓGÉPEK
 JUTÁNYOS ÁRON

SCHLESINGER GYULA
 VASKERESKEDÉSÉBEN.

Feltűnő ujdonság!
DELICE
 — Minden hirdetés felesleges. —
 A dohányzó egyszer veszi és többé
 mast nem szihat.
 Legjobb valódi francia szivarka-
 papír és szivarkahüvely kapható
 az ország minden
 különlegességi árudájában.

Irodai gyakornok
 egy két évi gyakorlattal, fizetéssel ke-
 restetik. Írásbeli ajánlatok „Irodai
 gyakornok” címmel a kiadóhivatalba
 adandók.

Hirdetések
 felvétetnek — a kiadóhivatalban

Gépjavitó műhely megnyitás.
 Van szerencsénk a n. é. közönség
 szives tudomására hozni, hogy a volt
 Szücs Ödön-féle

gépjavitó műhelyt
 megvettük és azt a modern technika
 minden eszközével felszerelve ismét
 üzembe helyezzük, úgy, hogy minden-
 nemű **gőzcséplőgépet, motorokat,**
malommunkákat és egyéb gazda-
 sági gépjavitó munkákat elvállalunk,
 jutányosan és pontosan eszközölünk.
 Raktáron tartunk mindenemű **mű-
 szaki cikket** u. m. gépszij, gépolaj,
 vízmentes ponyva, olajozók stbbi kitűnő
 minőségben és előnyös árban.

Teljes tisztelettel
Acél és Salamon
 mezőgazdasági gépkereskedés
 és gépjavitó műhely.

Ackermann János
műszövő
 lakását és műszövő-telepét
 régi lakásából áthelyezte az
özv. Bartschné-féle telken
 épült saját házába,
 (az evangélikus templommal szemben.)

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókintézete
 (Drescher Gyula-féle házban)
 elsőrendű feltételek mellett nyújt
jelzálog kölcsönöket
 földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A
 kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmértékeltőbb költségekkel és a felek
 iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

Legmegfelelőbb
alkalmi ajándékok
 Ifj. Wagner Antal könyvkereskedésében
 kaphatók.

Fényképező-gépek

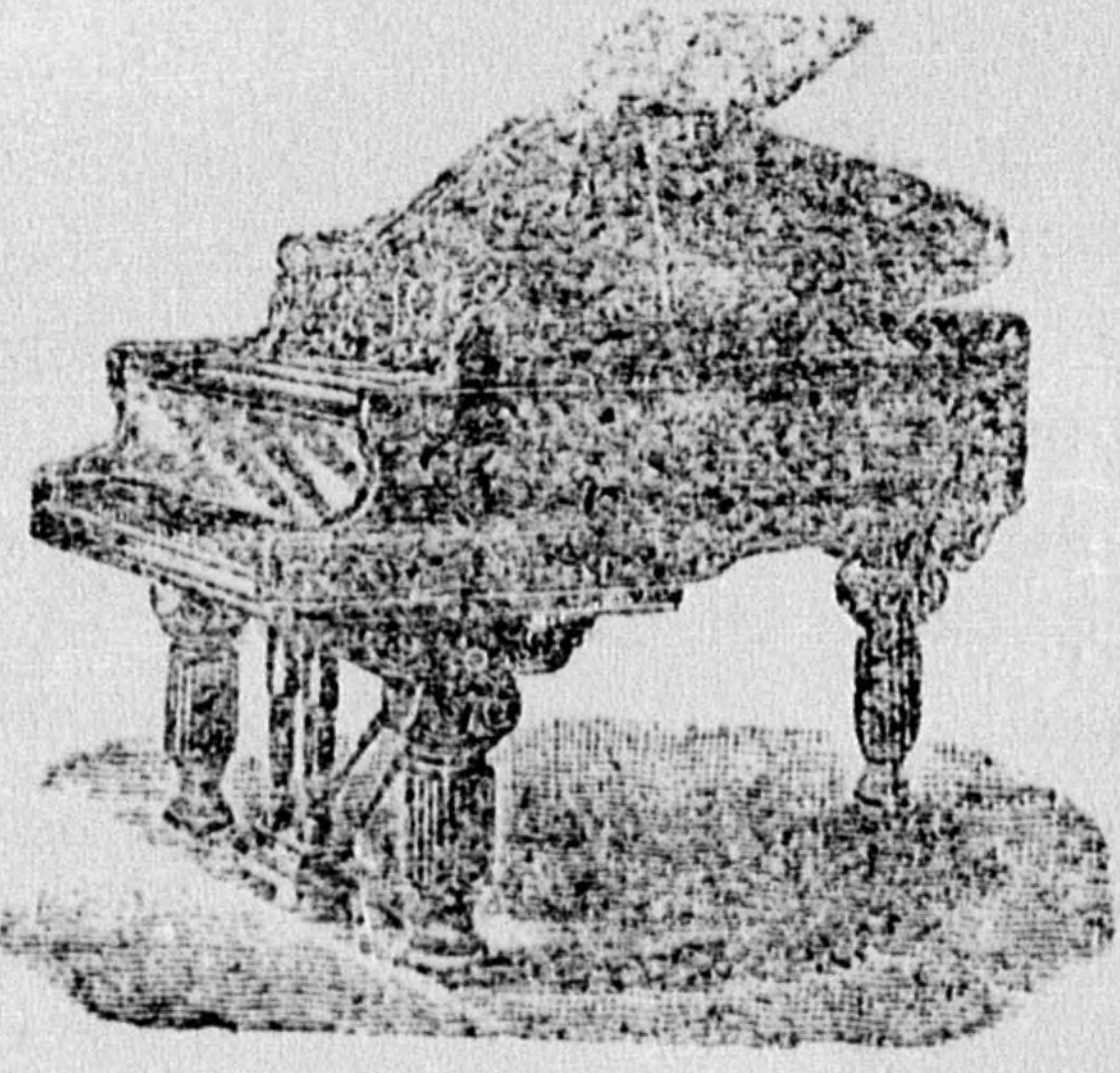

8 koronától 300 koronáig
 — óriási választékban! —

Képeskönyvek,
 Meséskönyvek,
 Ifjúsági iratok,
 Dizművek, Diszes
 levélpapíros dobozok,
 Imakönyvek,
 Írószer-készletek,
HEGEDŰK,
 Hegedű-tokok
 nagy választékban!

Lauberger-féle
zongorák.

Schunda-féle
cimbalmok.